Regeringsrätten

Rättsfall

Ej skattskyldighet för sjukpenning som senare täckts av invalidpension

Besvär av eldaren A. angående inkomsttaxering år 1959. – A. tillerkändes genom beslut den 18/6 1958 invalidpension att utgå retroaktivt från och med februari månad samma år. Under tiden oktober–december 1958 utbetalades pensionen, uppgående till 677 kr, direkt till A., medan pensionen, avseende tiden februari–september 1958, vilken uppgick till 1.716 kr, utbetalades till Norrköpings allmänna centralsjukkassa, emedan A. under nämnda tid uppburit sjukpenning. – PN beskattade A. för sammanlagda beloppet av invalidpension, 2.393 kr, i stället för redovisade 677 kr. – KR: ej ändring.

RR nedsatte dock taxeringen med 1.716 kr och yttrade: Ifrågakomna belopp å 1.716 kr har av A. uppburits såsom sjukpenning och är således icke att räkna till skattepliktig inkomst. Den omständigheten att sjukkassan sedermera fått gottgörelse för sitt utlägg genom avräkning mot invalidpension, som tillerkänts A. genom beslutet den 18/6 1958, leder icke till annat bedömande. (RR:s utslag den 21/5 1968.)

Undantagsförmåner

Besvär av lantbrukaren K. angående inkomsttaxering år 1965. – K., som yrkat avdrag med 7.392 kr för undantagsförmåner i form av kost till moder och två syskon, förvägrades av TN avdrag för undantagsförmåner men medgavs avdrag för kost till systrarna med 2.400 kr.

PN kom till samma resultat som TN beträffande undantagsförmånerna med motivering, att K. icke visat att skriftligt undantagskontrakt upprättats i samband med förvärvet av fastigheten, vari stadgats skyldighet att utgiva sådana förmåner. Även i övrigt fastställde PN TN:s beslut och yttrade: Av handlingarna i målet framgår, att K:s moder är gammal och sjuklig, varför hon rimligen icke kan hänföras till driftpersonal. PN finner därför ej heller skäl för medgivande av kostavdrag för henne. K:s systrar, som är behjälpliga med gårdens skötsel, får anses tillhöra driftpersonalen. Då modern är sjuklig och K. ogift, får det med fog antagas, att det är systrarna, som – förutom att de deltager i utearbetet – ombesörjer hushållsgöromålen. TN har vid beräkning av avdraget för kost till anställd personal hänfört endast en och en halv årsanställd till driftpersonal och i enlighet med PN:s anvisningar medgivit avdrag i berörda hänseenden med 2.400 kr. PN finner skäl för medgivande av högre avdrag icke föreligga. –

Hos KR anförde K. bl. a. att det i samband med övertagande av gården år 1959 från modern träffades en överenskommelse att modern skulle erhålla fritt vivre så länge hon levde samt att han därjämte åtagit sig att svara för fritt vivre åt systrarna. – KR och RR lämnade K:s besvär häröver utan bifall. (RR:s utslag den 29/5 1968.)

Anm.: I KL uppställes intet uttryckligt krav på skriftligt avtal vid förvärvet såsom

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:11:12

förutsättning för rätt till avdrag för undantagsförmåner. Något absolut principiellt ställningstagande till frågan om denna förutsättning ovillkorligen måste vara uppfylld för avdragsrättens utnyttjande torde inte kunna utläsas av RR:s utslag, däri besvären lämnades "utan bifall" (i stället för "ej ändring"). Det kan kanske hävdas att det ligger i sakens natur att undantagsförmåner för att kunna beaktas i olika rättsliga sammanhang måste vara avtalade i skriftlig form i samband med en fastighetsöverlåtelse (jämför jordabalken 1 kap. 2 §). Se även Handledning för arbetet i taxeringsnämnd, 5:e upplagan, sid. 57, där den nämnda förutsättningen uppställes som villkor för avdragsrätt och anges att muntligt avtal om undantagsförmåner sålunda saknar betydelse och ej medför rätt till avdrag.

Värdeminskningsavdrag för rörelseinventarier som anskaffats vid olika tidpunkter under beskattningsåret (planenlig avskrivning)

Besvär av entreprenören A. angående inkomsttaxering år 1961. – A. bedrev grävmaskins- och schaktningsrörelse. A. tillgodoförde sig i 1961 års deklaration avdrag för värdeminskning bland annat av till rörelsen hörande, under beskattningsåret för 221.251 kr anskaffade inventarier med 55.312 kr, motsvarande 25 procent av anskaffningsvärdet. Nettointäkten angavs utgöra 10.435 kr. – Sedan TN skönsmässigt uppskattat rörelseinkomsten till 30.000 kr., yrkade biträdande länsrevisorn L. hos PN att denna inkomst skulle beräknas till 29.646 kr (rätt räknat 29.616 kr). Värdeminskningsavdrag för inventarierna borde enligt L. beräknas enligt följande:

Anskaffad den	Anskaffningsvärde och värdeminskningsavdrag
febr. 1960 grävmaskin	115.000 × 11/12 × 25 % = 26.354
11/3 1960 traktor	7.000 × 10/12 × 25 % = 1.458
19/8 1960 personbil	500 × 5/12 × 25 % = 52
8/9 1960 grävmaskin	61.760 × 4/12 × 25 % = 5.147
20/10 1960 traktor	36.991 × 3/12 × 25 % = 2.312
	221.251 35.323

A. yrkade hos PN avdrag enligt deklarationen och att nettointäkten av rörelsen skulle upptas till 9.627 kr. – PN biföll A:s yrkande. – KR dömde däremot enligt L:s uppfattning. – RR lämnade A:s besvär häröver utan bifall och yttrade: Vid tillämpning av punkten 3 b anv. till 29 § KL kan hinder icke anses möta mot att, då fråga är om ett större antal inventarier, anskaffade vid skilda tidpunkter under beskattningsåret, beräkna värdeminskningsavdrag efter viss schablon, exempelvis så att avdrag beräknas efter halva den eljest för år tillämpade procentsatsen. – Med hänsyn till den i målet förbragta utredningen om tidpunkten för inventariernas anskaffande bör emellertid avdraget för värdeminskning beräknas på sätt KR gjort. (RR:s utslag den 6/6 1968.)

Beräknad kostnad för hyresrätt som förbehållits vid försäljning av fastighet

Besvär av S. S. Aktiebolag angående inkomsttaxering år 1962. – Enligt bytesavtal med staden B. överlät bolaget huvuddelen av sin fastighet med uppförda fabriksbyggnader m. m. med förbehåll för dispositionsrätten till området och byggnaderna under 5 år. Bolaget yrkade avdrag för en till 250.000 kr beräknad kostnad för

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:11:12

nämnda hyresrätt. Bolaget ansåg att det förhållandet att köpeskillingen reducerades med hänsyn till den bolaget tillerkända hyresrätten icke borde betaga bolaget rätten till avdrag för den sålunda faktiskt föreliggande kostnaden för hyresrätten. Bolaget vägrades avdrag. – KR: ej ändring, enär bolaget icke visat sig ha haft vid taxeringen avdragsgill kostnad för förvärv av ifrågavarande hyresrätt. – RR: ej ändring. (RR:s utslag den 21/5 1968.)

Anm.: Även om bolaget fått vidkännas valutaminskning för hyresrätten, kan denna form av vederlag icke uppfattas som hyresintäkt och tagas till beskattning hos köparen.

Fråga om i grosshandlares varulager ingått kontrakterade varor som han fakturerat på sina kunder

Besvär av TI angående grosshandlaren B:s inkomsttaxering år 1960. – B. bedriver grosshandelsrörelse, vars verksamhet huvudsakligen består i försäljning av importerade produkter. Därvid brukar det tillgå så, att efter det bindande avtal ingåtts med vederbörande köpare, B. i sin firmas namn inköpt de kontraherade varorna. Sedan B. erhållit inköpsfakturorna från sina leverantörer, har han i sin tur – i allmänhet strax före leveransen till kunderna – fakturerat varorna på kunderna. Då B. erhåller fakturorna från leverantörerna, är varorna på väg till Sverige. De av B. utställda fakturorna sändas till bank för inkassering. Kunderna löser i allmänhet skeppningsdokumenten, vilket sker genom erläggande av likvid för de av B. utfärdade fakturorna, först vid varornas ankomst till svensk hamn.

I B:s år 1960 avlämnade deklaration upptog B. värdet av varulagret till 76.332 kr. Därvid ansåg B., att varulagret per den 31/12 1969 bestod dels av inneliggande lager med ett anskaffningsvärde av 25.904 kr, dels ock av varor "på väg" med ett försäljningsvärde av 91.700 kr och inköpsvärde av 80.131 kr. Sedan från utgående lagrets anskaffningsvärde, vilket upptagits till 117.434 kr, avgått avdrag för inkurans, 5.155 kr, hade återstoden, 112.279 kr, nedskrivits till 76.332 kr. Totalt hade varulagret således nedskrivits med 41.272 kr (25.904+91700—76.332). Leverans av varorna hade därvid icke ansetts äga rum, förrän kunderna löst skeppningsdokumenten.

Sedan PN godtagit den av B. gjorda varulagervärderingen, yrkade TI att de under år 1959 kontrakterade och för transport överlämnade varorna borde betraktas såsom slutgiltigt sålda under samma år. Rörelsen borde gottgöras för den totala försäljningssumman för varorna, 91.700 kr, och varulagernedskrivningen grundas på det inneliggande lagret som anskaffats för 25.904 kr. Vidare borde en vid beskattningsårets utgång utestående provisionsfordran om 146 kr upptas till beskattning. – KR biföll yrkandet i fråga om beloppet 146 kr.

RR lämnade TI:s besvär utan bifall och yttrade: Av B. numera företedda orderbekräftelser från de utländska leverantörerna och slutsedlar rörande B:s försäljningar till svenska kunder ger stöd åt den av B. hävdade ståndpunkten att ifrågavarande varor i vart fall till övervägande delen sålts av honom på sådana villkor att varorna får anses ha ingått i hans lager vid beskattningsårets utgång. På grund härav och med hänsyn till övriga omständigheter kan TI icke anses ha visat fog för sitt yrkande om höjning av B:s taxeringar. (RR:s utslag den 30/5 1968.)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:11:12